

9:6-14 Looking for Shemuel (continued)

1. Tosefta Berachot 4:18

מעשה בארבעה זקנים שהיו יושבין... והיו עסוקין במה ששנה להם ר' עקיבא: מפני מה זכה יהודה למלכות? מפני שהודה בתמר... אמ' להם וכי נותנין שכר על העבירות?!... מפני שהציל את אחיו מן המיתה?... אמ' להם דיה להצלה שתכפר על המכירה?!... אמ' לו מפני הענוה, שנ' "ועתה ישב נא עבדך תחת הנער וגו'". אף שואל לא זכה למלכות אלא מפני הענוה שנ' "פן יחדל אבי מן האתונות ודאג לנו" - שקל עבדו בו. אבל שמואל לא אמ' כן אלא "הנה נטש אביך את האתונות ודאג לכם לאמר מה אעשה לבני."

2. Malbim to Shemuel I 9:9

כותב הספר יודיענו בל נתפלא איך היה זה שעל שור ועל חמור ועל כל אבדה היו הולכים אל הרואה והיו נותנים לו בשכרו כסף ובעד ראיית פניו תשורה (כי לולא היה המנהג כן לא היה שואל אומר כן לנער), מה שלא מצינו כזאת בכל הנביאים אשר היו אחרי הדור ההוא, אומר כי יש הבדל בין הנביא בדור אחרון ובין הרואה לפניו, שהנביא נקרא שמו על שם דברותיו ותוכחותיו (מלשון ניב שפתים), על כי ד' דבר בו וישלחהו להגיד לעם פשעם ולבית יעקב חטאתם, ולא שלחהו במלאכות ד' רק לצורך עניני הכלל והגוי כולו ולא חל רוח"ק עליו להראותו דברים פרטיים הנוגעים אל היחידים. אבל הרואה נקרא בשמו על שם שהיה צופה ברוח"ק השורה עליו כל הדברים ההויים והעתידיים וגם עניני היחידים ופרטיהם. ועל כן היו בורחים מן הנביא אשר היה תמיד מגיד פשע ומוכיח עלי עון, ורדפו אחר הרואה באשר כל אחד השיג ממנו מבוקשו על הגניבה ועל האבידה ועל החולה ועל האשה והבנים, והיו נותנים לו תשורה ומתן בעבור שהתבודד לעיני על עניניהם.

3. Radak to Shemuel 9:7

לא היו יודעים אם היה מקבל ממון כמו הקוסמים שנותנים להם ממון השואלים מהם ותרגם יונתן אם מקבל ממון מה נעיל לנביא:

4. Midrash, Pesikta d'Rav Kahana 4

"בעמוד ענן ידבר אליהם" (תהלים צ"ט:ז), מצינו במשה שנידבר עימו בענן, דכת' "וירד ד' בענן ויתיצב וגו'" (שמות לד: ה)... ובאהרן נדבר עמו בעמוד ענן, "וירד ד' בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן וגו'" (במדבר יב: ה). אבל בשמואל לא שמענו, ואיכן שמענו? "ותענינה אותם ותאמרנה יש הנה לפניך וגו'" (שמואל א' ט: יב). ר' יודן בשם ר' מרי בר יעקב אמרו להם הנשים אין אתם רואים ענן קשור למעלן מחצירי? ואין 'יש' אלא ענן, כמה דאת אמר ויש אשר יהיה הענן וגו' (במדבר ט: כ).

5. Radak to Shemuel I 9:10

ופירוש "יברך הזבח" יברך על הזבח. ואף על פי שעל הלחם היה מברך תחלה, לפי שעיקר סעודה היה הזבח אמר "יברך הזבח." או לפי שהזבח היה לו ברכה בפני עצמה כי כשהיו אוכלין זבחי שלמים היו מברכים עליו "אקבו" לאכול הזבח, "וברכת הלחם לא היתה פוטרת של זבח:

6. Talmud, Berachot 48b

וכל כך למה? לפי שהנשים דברניות הן. ושמואל אמר כדי להסתכל ביפיו של שואל... ורבי יוחנן אמר לפי שאין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא.

7. Ralbag to Shemuel I 12, Lesson 10

העשירי הוא הוודיע לאשר יחקרו ממנו דבר מה שלא יקצר מהיישיר בו השואל גם במה שלא שאל שהוא צריך לשאול עליו...

9:15-25 Shemuel and Shaul meet

8. Radak to Shemuel I 9:16

כי פלשתים היו נלחמים בהם. מעת שזקן שמואל ולא היה יכול להוכיחם, חטאו, ופלשתים משלו בהם עד ששמו בארצם נציבים. ויעקו אל ד' ואמרו לשמואל להקים להם מלך להושיעם:

9. Abarbanel to Shemuel I 9:16

אין פירושו שהיו צועקים מפני פלשתים ושהיו צריכים אל מלך שואל להושיעם כמו שפירשו המפרשים, כי אין מעצור ביד ד' להושיע את ישראל על ידי השופט! אבל הוא בהפך שאמר לשמואל שהנה יצוה אותו שימשח את שואל לנגיד, לא להיותו הכרחי ומועיל, כי אם למלא משאלות ישראל ובקשתם הרעה...

10. Shemuel II 3:17-18

ודבר אבנר ה'יה עם זקני ישראל לאמר גם תמול גם שלשם ה'יתם מבקשים את דוד למלך עליכם: ועתה עשו פי ד' אומר אל דוד לאמר ביד דוד עבדי הושיע את עמי ישראל מזיד פלשתים ומיזיד כל איביהם:

11. Targum to Shemuel I 9:17

ושמואל תזא נת שואל ומן קדם ד' אתאמר ליה הא גברא דאקמית לך דין יעדי מרותא מן עמי:

12. Rashi to Shemuel I 9:17

ימשול כמו "עצור ועזוב" (דברים ל"ב ל"ו), כך דרך המושל לעצור העם במלחמה שלא יתפזרו ולא יתפשטו זה מזה. ולעצור בכל אחד מעשות רעה.

13. Mahari Kara to Shemuel I 9:17

כמו "נעצרה נא אותך" שכל העוור לאדם מדחקו הוא עוצרהו.

14. Abarbanel to Shemuel I 9:19

"...וכל אשר בלבבך אגיד לך, " ולא אמר זה על דבר האתונות כמו שפירשו המפרשים, כי אחר זה אמר "ולהאתונות האבודות וגו'", אבל לפי שהם כווננו לבוא שמה לנסותו אם יגיד הדרכים אשר הלכו כמו שזכרתי, לכן אמר "וכל אשר בלבבך אגיד לך" מענין הדרכים ההם:

15. Malbim to Shemuel I 9:19

וכל אשר בלבבך. מספיקות ועיונים בתורה או בחכמה:

16. Talmud, Avodah Zarah 25a

מאי "והעליה"? ר' יוחנן אומר שוק ואליה. מאי 'והעליה'? דמסמכא שוק לאליה. ורבי אלעזר אומר שוק וחזה. מאי "והעליה"? דמחית לה לחזה עילוייה דשוק כי בעי אנופי, ומנפי ליה. ורבי שמואל בר נחמני אמר שוק ושופי. מאי 'והעליה'? שופי עילוייה דשוק קאי.

17. Talmud, Zevachim 120a

דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה... חזה ושוק בבמה גדולה ואין חזה ושוק בבמה קטנה...

18. Malbim to Shemuel I 9:24

כי בזבחי שלמים היו מרימים את השוק ואת החזה ועליהם החלבים ומניפים אותם, והחזה והשוק נתנו לכהנים, והיו נקראים בשם "שירים" כי היו שירי האשים. ובבמת יחיד שלא היתה שם לא תנופה ולא חזה ושוק, בכ"ז היה החלק הזה מכובד אצלם, והיה שייך למברך את הזבח שהוא שמואל, והטבח היה מרימו לפניו דרך כבוד כמו שהיה טעון הרמה לפני ד' בבמת צבור, והיו נקראים בשם 'נשאר' כי הם שירי האשים בבמת צבור.

19. Rashi to Shemuel I 9:25

וידבר עם שאול על הגג - מוכיחו ומלמדו ליראה את הקב"ה:

20. Malbim to Shemuel I 9:25

וידבר עם שאול. גלה לו סתרי תורה וענינים אלקיים:

21. Sifri Devarim 17

אמר לו הקב"ה: "אתה הוא רואה? אני מודיעך שאי אתה רואה!" אימתי הודיעו? בשעה שאמר לו "מלא קרנך שמן ולך אשלחך אל ישי בית הלחמי כי ראיתי בבניו לי מלך, " מהו אומר? "ויהי בבואם וירא את אליאב ויאמר אך נגד ד' משיחו, " אמר לו הקב"ה "לא אמרת 'אנכי הרואה'? אל תביט אל מראהו ואל גבה קומתו, כי מאסתיהו."

22. Radak to Shemuel I 9:19

לא היה זה חוץ מדרך הענוה, כי כיון ששאל לו "איזה בית הרואה" לא יתכן שלא יענהו! ורבותינו ז"ל אמרו...